

Kriminalvård 2014

RV0401

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	3
A.1	Ämnesområde	3
A.2	Statistikområde.....	3
A.3	SOS-klassificering.....	3
A.4	Statistikansvarig.....	3
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	4
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	4
A.8	Gallringsföreskrifter	4
A.9	EU-reglering	4
A.10	Syfte och historik.....	4
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	5
A.13	Internationell rapportering.....	5
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
B	Kvalitetsdeklaration.....	6
B.0	Inledning	6
B.1	Innehåll	6
1.1	Statistiska målstorheter	6
1.1.1	Objekt och population	6
1.1.2	Variabler.....	7
1.1.3	Statistiska mått	9
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	9
1.1.5	Referenstider	9
1.2.	Fullständighet.....	9
B.2	Tillförlitlighet.....	9
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	9
2.2	Osäkerhetskällor.....	10
2.2.1	Urval.....	10
2.2.2	Ramtäckning	10
2.2.3	Mätning	10
2.2.4	Svarsbortfall	10
2.2.5	Bearbetning	10
2.2.6	Modellantaganden	10
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	10

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	<i>11</i>
3.1	Frekvens	11
3.2	Framställningstid.....	11
3.3	Punktlighet	11
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	<i>11</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	11
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	14
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	14
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	<i>14</i>
5.1	Spridningsformer.....	14
5.2	Presentation	14
5.3	Dokumentation.....	15
5.4	Tillgång till primärmaterial	15
5.5	Uppl ynningstjänster.....	15

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Rättsväsendet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Kriminalvård

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Brottsförebyggande rådet (Brå)
Postadress: Box 1386, 111 93 Stockholm
Besöksadress: Tegnérgatan 23, 2 tr
Kontaktperson: Louise Ekström
Telefon: 08-527 58 426
E-post: förnamn.efternamn@bra.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Brottsförebyggande rådet (Brå)
Postadress: Box 1386, 111 93 Stockholm
Besöksadress: Tegnérgatan 23, 2 tr
Kontaktperson: Charlotta Lindström
Telefon: 08-527 58 416
E-post: förnamn.efternamn@bra.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgifterna till kriminalvårdsstatistiken kommer från Kriminalvården. Skyldigheten att lämna uppgifter till kriminalvårdsstatistiken regleras framförallt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt i lagen (2001:617) och förordningen (2001:682) om behandling av personuppgifter inom kriminalvården

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (före den 30 juni 2009, 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100)).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204), och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) om officiell statistik och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Enligt 19 § 1 st lagen (2001:99) om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras hos de statistikansvariga myndigheterna när uppgifterna inte längre behövs för sitt ändamål.

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering berör kriminalvårdsstatistiken.

A.10 Syfte och historik

Syftet med kriminalvårdsstatistiken är att ge en översiktlig redovisning av Kriminalvårdens verksamhet avseende verkställigheten av de påföljder som leder till kriminalvård.

I statistiken redovisas i huvudsak personer dömda till fängelseverkställighet som avtjänas i anstalt eller med intensivövervakning med elektronisk kontroll (IÖV) samt personer som är villkorligt frigivna från anstalt. Därtill redovisas statistik över personer dömda till skyddstillsyn. Statistiken innehåller också uppgifter om häktade personer, permissioner och avvikelser.

Den officiella kriminalvårdsstatistiken går tillbaka till år 1830.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken över kriminalvård används bl.a. av:

- Justitiedepartementet, Polisen, Riksåklagaren, Domstolsverket, Kriminalvården, Migrationsverket, Skatteverket, Naturvårdsverket, Socialstyrelsen: vid planering och uppföljning av den egna verksamheten.
- Justitie- och lagutskottet: som underlag vid utskottens behandling av

propositioner och motioner.

- Brottsförebyggande rådet, kommittéer, utredningar, universitet och högskolor: som underlag för forsknings- och utredningsarbete.
- Massmedier, allmänhet, m.fl.: allmän information om Kriminalvårdens verksamhet.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Kriminalvårdsstatistiken är en totalundersökning. Underlaget bygger på uppgifter som har registrerats i Kriminalvårdsregistret (KVR) samt i Kriminalvårdens övriga klientadministrativa system. På häktena används Klientadministrativt system (KLAS). KLAS är under avveckling och ska helt tas ur bruk under de kommande åren. Systemet kommer då att ingå i KVR.

KVR är ett operativt system som innehåller information om Kriminalvårdens klienter. Sedan 1973 är uppgiftsinsamlingen integrerad i rättsväsendets informationssystem (RI). KVR innehåller dels uppgifter från RI:s domsrutin, dels information från kriminalvårdsanstalterna, häktena, frivården, Kriminalvårdsstyrelsen/Kriminalvårdens huvudkontor och de lokala övervakningsnämnderna.

Underlaget till den officiella kriminalvårdsstatistiken framställs av Kriminalvården i samråd med Brå. Kriminalvården sammanställer aggregerade underlag till den officiella statistiken som därefter granskas, sammanställs i tabeller och publiceras av Brå.

A.13 Internationell rapportering

Ett urval av de uppgifter som publiceras rapporteras årligen till FN (UNODC).

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Just nu planeras inga förändringar av statistiken.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Kriminalvårdsstatistiken innehåller uppgifter om personer som verkställer påföljd inom kriminalvården samt uppgifter om permissioner och avvikelser. Huvudsakligen redovisas antal och andelar utifrån ett antal variabler som exempelvis påföljder, strafftidens längd, brottstyp, kön och ålder.

1.1.1 Objekt och population

Kriminalstatistiken innehåller uppgifter om den totala populationen i kriminalvårdsanstalterna och häktena, uppgifter om samtliga personer övervakade inom kriminalvårdens frivårdsorganisation. Klienter dömda till villkorlig dom med samhällstjänst övervakas inte av frivården men Kriminalvården administrerar samhällstjänsten.

Verkställighet

I underlaget till kriminalvårdsstatistiken är verkställighet den övergripande enheten. Verkställighet kan vara en intagning i anstalt eller en inskrivning inom frivården.

En verkställighet kan bestå av ett antal domar (inklusive utländska domar) och/eller ett antal domsliknande dokument, exempelvis slutliga beslut eller beslut av övervakningsnämnd.

Efter att en dom har fallit prövar Kriminalvården om domen är verkställbar gentemot den dömda. Domen kan ha vunnit laga kraft eller domstolen kan ha förordnat om omedelbar verkställighet. Klienten kan avge en nöjdförklaring innan överklagandetiden har gått ut, varvid domen blir verkställbar. Om klienten överklagar och sedan återkallar sin talan är domen verkställbar från och med datumet för återkallandet. En person kan ha flera verkställbara domar samtidigt.

Händelser

I kriminalvårdsstatistiken redovisas händelser. Om två verkställigheter inte sammanfaller i tid utan åtskiljs av en period i frihet räknas verkställigheterna som två separata händelser i statistiken (det vill säga två nyintagningar i anstalt eller två nyinskrivningar i frivård).

Flera domar kan ingå i en verkställighet som i sin tur beräknas som en händelse i statistiken (det vill säga en nyintagning i anstalt eller en nyinskrivning i frivård). En person som sitter i fängelse kan dömas för nya brott och domstolen kan då besluta att domen ska ingå i den pågående verkställigheten. Kriminalvården utfärdar ett nytt strafftidsbeslut och verkställigheten beräknas i statistiken som en händelse eftersom det inte är fråga om ytterligare en nyintagning.

I frivård (skyddstillsyn) kan man ha parallella verkställigheter. Om två verkstäl-

ligheter går parallellt räknas detta som en verkställighet men två händelser i statistiken (två nyinskrivningar i frivård). Den övervakningstid med längst återstående tid redovisas i statistiken som verkställighetens övervakningstid.

Storheter

Följande storheter redovisas i kriminalvårdsstatistiken:

- Samtliga personer som tagits in i anstalt under ett kalenderår. Statistiken redovisar så kallade nyintagningar. Om en person påbörjar en fängelseverkställighet med flera domar men avtjänar fängelsepåföljderna under en sammanhängande period utan frigivning däremellan räknas det som en nyintagning. Om en person döms två gånger och avtjänar fängelsestraffen med en frigivning däremellan räknas det däremot som två nyintagningar. En person som nyintagits två gånger under ett kalenderår kommer alltså att redovisas två gånger i statistiken. Vid kortare strafftider är det inte helt ovanligt med fler nyintagningar för samma person under ett kalenderår. Personer som har intagits i häkte men som avtjänar fängelsestraff (verkställighetsfall) räknas i tabellerna som nyintagna i anstalt.
- Samtliga personer som är inskrivna i anstalt den 1 oktober respektive kalenderår.
- Samtliga gripna, anhållna och häktade personer samt verkställighetsfall, personer tagna i förvar enligt utlänningslagen (2005:716) och övriga personer (bland annat omhändertagna enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)) som var inskrivna i häkte den 1 oktober respektive kalenderår.
- Samtliga personer som påbörjat en övervakning under ett kalenderår samt med övervakning inskrivna i frivården den 1 oktober respektive kalenderår.
- Samtliga personer som avtjänar fängelsestraff den 1 oktober respektive kalenderår.

I princip domineras intagningsstatistiken av personer som dömts till kortare strafftider, medan statistiken över inskrivna den 1 oktober respektive kalenderår domineras av personer som dömts till längre strafftider. Eftersom könsfördelning, åldersfördelning osv. varierar med strafftidens längd, erhålls skilda resultat beroende på vilken statistik som används.

Utöver statistiken över nyintagna och inskrivna den 1 oktober respektive kalenderår finns även statistik över antal händelser när det gäller avvikelser och permissioner.

1.1.2 Variabler

Följande variabler används i kriminalvårdsstatistiken:

Huvudbrott

Huvudbrottet är det brott med högst vikt i en dom som leder till en verkställighet inom anstalt eller frivården. En dom är inte alltid detsamma som en verkställighet. Vid flera domar i samma verkställighet är huvudbrottet det brott med högst vikt bland samtliga domar.

Huvudbrottet beräknas i statistiken efter redovisad tidpunkt, d.v.s. vid nyintagning respektive per 1 oktober. Det redovisade huvudbrottet kan således skifta mellan statistiken över nyintagna och statistiken över inskrivna den 1 oktober.

Strafftid

Strafftiden beräknas i statistiken efter redovisad tidpunkt, d.v.s. vid nyintagning eller per 1 oktober. Den redovisade strafftiden kan alltså skifta mellan statistiken över nyintagna och statistiken över inskrivna den 1 oktober.

Ålder

Ålder beräknas i statistiken efter redovisad tidpunkt, d.v.s. ålder vid nyintagning eller ålder den 1 oktober. Den redovisade åldern för en person kan alltså skifta mellan statistiken över nyintagna respektive statistiken över inskrivna den 1 oktober.

Kön

Uppgifter om kön saknas aldrig i kriminalvårdsstatistiken.

Tidigare var kön en härledd variabel som räknades fram via personnumret. I dag är kön en särskild variabel som anges i KVR.

Medborgarskap

Utländskt medborgarskap redovisas efter tidpunkt, d.v.s. vid nyintagning respektive per 1 oktober.

Om en person har dubbelt medborgarskap, varav ett är svenskt, redovisas personen alltid som svensk medborgare.

Typ av avgång

Beviljade permissioner

I statistiken redovisas beslut om beviljade permissioner.

Misskötta permissioner – orsak

Öppen/sluten anstalt

Avvikelser – orsak

Typ av övervakning

Inskrivning i häkte – orsak

Form för avtjänande av fängelsepåföljd

Typ av tidigare kriminalvårdspåföljd

Med kriminalvårdspåföljd avses fängelse (i anstalt eller genom IÖV samt villkorlig frigivning) och skyddstillsyn.

- Klienter som inte verkställt någon kriminalvårdspåföljd inom de fem senaste åren före starten av nu aktuell verkställighet redovisas som "Ingen påföljd".
- Klienter som verkställt skyddstillsyn – men inte någon frihetsberövande kriminalvårdspåföljd – inom de fem senaste åren före starten av nu aktuell verkställighet redovisas som "Endast frivård".
- Klienter som verkställt fängelse i anstalt eller genom intensivövervakning med elektronisk kontroll, IÖV, inom de fem senaste åren före starten av nu aktuell verkställighet redovisas som "Frihetsberövande".

1.1.3 Statistiska mått

De flesta beräkningar i statistiken är antals- och andelsberäkningar av nyintagningar eller av inskrivna personer den 1 oktober. Aritmetiskt medelvärde används för att beräkna medelbeläggning.

Beräkning av medelbeläggning:

Beläggning = Antalet inskrivna klienter exklusive långtidsfrånvarande (utökad frigång, vårdvistelse, förrymda/avvikna, halvvägshus och övriga långtidsfrånvarande), det vill säga de klienter som upptar en plats i anstalt och häkte.

Vårddygn = Beläggningsklockan 00.00 på anstalt och klockan 06.00 på häkte. Antalet vårddygn mäts varje dag.

Medelbeläggning = Summan av antalet vårddygn/antalet dagar i perioden (exempelvis 365 dagar vid årlig statistik).

1.1.4 Redovisningsgrupper

De redovisningsgrupper som används inom kriminalvårdsstatistiken är män och kvinnor.

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna i kriminalvårdsstatistiken avser kalenderåret 2014.

1.2. Fullständighet

Se punkt 2.2.2 *Ramtäckning*.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Kriminalvårdsstatistikens tillförlitlighet är mycket beroende av att uppgifterna som levereras är riktiga. Uppgifterna som kommer till Brå är aggregerade vilket

försvårar kontrollen av uppgifternas kvalitet. Kriminalvården gör dock egna kvalitetskontroller innan de aggregerade uppgifterna levereras till Brå och tillförlitligheten på uppgifterna som levereras bedöms vara god.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Ej relevant – totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Statistiken avser att mäta de personer som har tagits in i kriminalvårdsanstalt och häkte samt personer övervakande inom kriminalvårdens frivårdsorganisation. Statistiken ger en god täckning av dessa områden.

Statistiken omfattar inte personer som p.g.a. brott berövats friheten eller som står under övervakning:

- inom socialtjänsten
- enligt lagen om vård av missbrukare
- enligt BrB kap. 31 3 § – rättspsykiatrisk vård
- enligt BrB kap. 31 1a § – slutna ungdomsvård

2.2.3 Mätning

Kriminalvårdsstatistiken framställs av Kriminalvården. Kriminalvårdsstatistiken erhålls genom bearbetningar av uppgifterna i KVR samt i övriga klientadministrativa system. KVR innehåller dels uppgifter från RI:s domsrutin, dels information från kriminalvårdsanstalterna, häktena, frivården, Kriminalvårdsstyrelsen/Kriminalvårdens huvudkontor och de lokala övervakningsnämnderna.

I statistiken kan felaktigheter uppstå i samband med insamlingen av uppgifter på grund av skrivfel, överföring mellan olika system m.m. eller i samband med bearbetningen av materialet. Rimlighetskontroller av materialet görs i samband med att statistiktabeller framställs.

2.2.4 Svarsbortfall

Då uppgifter hämtas från administrativa register innebär det att objektbortfallet är litet.

2.2.5 Bearbetning

Se avsnitt 2.2.3 *Mätning*.

2.2.6 Modellantaganden

Används ej.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Finns inte.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Kriminalvårdsstatistiken publiceras för varje kalenderår.

Publicering av kriminalvårdsstatistiken sker en gång per år.

Aggregerade uppgifter levereras från Kriminalvården en gång per år.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är cirka 4–5 månader efter referensperiodens utgång.

3.3 Punktlighet

År 2015 publicerades statistiken som planerat den 28 maj.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistikens tillförlitlighet och jämförbarhet över tid påverkas bl.a. av omläggningar av statistikrutiner och lagstiftningsförändringar.

Fr.o.m. år 1973 är uppgiftsinsamlingen integrerad i rättsväsendets informationssystem (RI).

Fr.o.m. år 1980 inkluderas skyddstillsyn med fängelse i uppgifterna över dömda till fängelse.

En registeromläggning har medfört att s.k. bötesförvandlingar fr.o.m. år 1983 inte särredovisas utan redovisas som fängelse.

Genom omläggning av vissa statistikrutiner är uppgifterna beträffande personer i frivård fr.o.m. den 1 januari 1992 inte helt jämförbara med tidigare år.

Från och med den 1 augusti 1994 inleddes en försöksverksamhet med intensivövervakning med elektronisk kontroll i sex frivårdsmyndigheter. Den 1 januari 1997 utökades försöksverksamheten till hela landet. Samtidigt kom möjligheten till intensivövervakning att gälla även dem som dömts till tre månaders fängelse mot tidigare två. Införandet av testverksamheten innebär att en minskning i de tabeller som redovisar intagna i anstalt med strafftider under två månader åren 1995–1996 och under tre månader från och med år 1997. Verksamheten med intensivövervakning permanentades år 1999.

Den 1 januari 1999 infördes ett antal nya påföljder som påverkar möjligheten att jämföra antalet intagna i anstalt, fördelning på strafftidslängder och andelen ungdomar intagna i anstalt över tid. Bland annat infördes påföljden villkorlig dom med samhällstjänst som kan utdömas som ett alternativ till kortare fängelsestraff och påföljden slutna ungdomsvård som ersätter fängelsestraffet för unga förbrytare.

Förändringar i reglerna kring villkorlig frigivning har ändrats vid flera tillfällen under 1990-talet. Senast den 1 januari 1999 skärptes lagstiftningen om villkorlig frigivning genom att principen om att avtjäna två tredjedelar av det utdömda fängelsestraffet kom att gälla samtliga intagna i anstalt. Tidigare hade de som dömts till fängelsestraff längre än två år givits möjligheten att friges villkorligt efter att de avtjänat halva strafftiden. Det innebär att de tabeller som redovisar tvärsnittsstatistik, det vill säga antalet intagna i anstalt per den 1 oktober, är problematiska att jämföra över tid.

Den 1 september 2000 trädde nya regler för normalpermission i kraft vilka innebär att de intagna numera endast beviljas en permission per månad mot tidigare flera. Samtidigt tydliggjordes reglerna för särskild permission. Till följd av detta minskade både antalet permissioner och antalet vistelser utanför anstalt.

År 2003 genomfördes en systemomläggning, det gamla Kumulativregistret (KUM) ersattes av Kriminalvårdsregistret (KVR). I framtiden ska all klientinformation i kriminalvården finnas samlad i KVR:s databas. Då bör även vissa av de problem och felaktigheter som uppstår i och med att informationen lagras i flera system samt förs från ett system till ett annat försvinna. I och med systemomläggningen ingår nu även utländska domar i redovisningen av personer intagna i anstalt.

Den 1 april 2005 infördes på försök utökad möjlighet till intensivövervakning med elektronisk kontroll för personer som dömts till fängelse. Det innebär att personer med strafftid upp till sex månader (tidigare gällde tre månader) kan ansöka om intensivövervakning med elektronisk kontroll.

Den 1 april 2005 infördes på försök utökad målgrupp för IÖV-utsluss. Det innebär dels att personer som dömts till mellan 18 månader och två års fängelse kan avtjäna de sista fyra månaderna av strafftiden i bostaden med intensivövervakning med elektronisk kontroll dels att personer som dömts till minst två års fängelse får möjlighet att avtjäna de sista sex månaderna av strafftiden i bostaden med intensivövervakning med elektronisk kontroll. Tidigare var målgruppen personer som dömts till minst två års fängelse och då gavs möjlighet att avtjäna de sista fyra månaderna av strafftiden i bostaden med intensivövervakning med elektronisk kontroll.

År 2005 förekommer skillnader i vissa tidsserier jämfört med tidigare publikationer. Kriminalvården har gjort korrigeringar dels på grund av att siffrorna inte tagits fram på likartat sätt över åren dels på grund av att registreringen av misskötsamhet skett på olika sätt i grundsystemet. Från och med år 2005 är detta åtgärdat. De berörda tidsserierna är tabell 5.3, 5.7 och 5.8 i årsboken för år 2005.

Omvandling av livstidsstraff till fängelse på bestämd tid sker sedan den 1 november 2006 enligt bestämmelserna i lag om omvandling av fängelse på livstid (SFS 2006:45). En ansökan om omvandling får göras av den dömda eller, när det finns särskilda skäl, av Kriminalvården, huvudkontoret. Ansökningar om omvandling av livstids fängelse prövas av Örebro tingsrätt. Den dömda har rätt till offentligt biträde och ska vid ansökningstillfället ha avtjänat minst tio år av

sitt straff. Lagen syftar bl.a. till att förbättra förutsebarheten för såväl de livstidsdömda som Kriminalvården samt att stärka de livstidsdömdas rättssäkerhet.

Den 1 januari 2007 trädde nya regler i kraft om utslussning från anstalt. Reglerna innebär att det finns fyra särskilda utslussningsåtgärder. Frigång kommer att finnas kvar som tidigare och § 34-placeringar kommer att finnas kvar men under beteckningen vårdvistelse. Två nya utslussningsalternativ, vistelse i halvvägshus och utökad frigång, införs samtidigt som IÖV-utsluss upphävs. Syftet är att åstadkomma en förbättrad och mer strukturerad övergång från livet i anstalt till livet i frihet. Utslussningen ska anpassas till vad varje intagen behöver för att förbättra förutsättningarna för att han eller hon ska klara sig i samhället efter frigivningen utan att återfalla i brott. Frigång, innebär att den intagne under dagtid arbetar, deltar i undervisning, får behandling eller deltar i någon annan sysselsättning utanför anstalten. Den möjlighet som för närvarande finns att vistas utanför anstalt för vård mot missbruk utökas och betecknas vårdvistelse. Vistelse i halvvägshus innebär att den intagne är placerad i ett av Kriminalvården kontrollerat hem som är anpassat för att ge intagna särskilt stöd och tillsyn. Utökad frigång innebär att den intagne under kontrollerade former avtjänar sista delen av fängelsestraffet i sin bostad.

I och med att fängelselagen trädde i kraft 1 april 2011 ändrades regelsystemet för permissioner. Jämförelse av statistik över permissioner innan år 2011 gentemot senare års uppgifter bör därför göras med viss försiktighet.

I samband med publiceringen av 2011 års tabeller har vissa uppgifter från tidigare år reviderats. Revideringar har gjorts i tabellerna 5.3, 5.6, 5.9, 5.10 och 5.14. Uppgifterna har reviderats på grund av felaktigheter och en del uppgifter i tabellerna 5.9, 5.10 och 5.14 finns inte längre tillgängliga.

I april 2012 träffade Kriminalvården och Brå en informationsutbytesöverenskommelse avseende kriminalvårdsstatistiken. I samband med framtagandet av överenskommelsen har dokumentationen för kriminalvårdsstatistikens innehåll och uppbyggnad uppdaterats. Inga beräkningar i statistiken har förändrats och arbetets påverkan på statistiken antas vara marginell.

I oktober 2012 korrigerades ett antal uppgifter i tabell 5.17 för 2009. Uppgifterna korrigerades på grund av felaktigheter.

I samband med produktionen av kriminalvårdsstatistiken 2013 redovisas tabellerna 5.2, 5.11 och 5.15 uppdelade efter kön. Det innebär att de flesta tabeller nu redovisas både för samtliga personer och för kvinnor respektive män.

I samband med publiceringen av 2014 års tabeller har vissa uppgifter för 2013 korrigerats i tabell 5.12.

I samband med publiceringen av 2014 års statistik har åldersgrupperna 15–17 år och 18–20 år sammanslagits till en åldersgrupp (15–20 år). Sammanslagningen har gjorts för att undvika redovisning av små tal.

I juni 2015 korrigerades ett antal uppgifter i tabell 5.12. De korrigerade uppgifterna redovisar antalet rymningar från slutan stalt för åren 2007, 2008 och 2009. Uppgifterna har korrigerats på grund av tidigare felregistreringar i Kriminalvårdens system. Kriminalvården har inte längre möjlighet att återskapa underlaget i sin helhet varför uppgifterna för dessa år inte summerar upp till totalsummorna.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Stora svårigheter är förenade med jämförelser av kriminalvårdsstatistiken i ett internationellt perspektiv. Statistiken påverkas av olika faktorer lagstiftningens utformning, anmälningsbenägenhet liksom av polisens insatser, resurser och prioriteringar och arbetet vid åklagare och domstolar. En gemensam standard för internationella jämförelser saknas för närvarande.

Kriminalvården i Sverige, Norge, Finland och Danmark samarbetar för att framställa en nordisk kriminalvårdsstatistik. I den nordiska statistiken sammanställs jämförbara statistiska uppgifter vad gäller kriminalvård i de nordiska länderna. Största möjliga jämförbarhet har eftersträvat varför statistikuppgifterna kan skilja sig definitionsmässigt från de uppgifter som används i respektive lands nationella kriminalvårdsstatistik. Exakt jämförbara uppgifter går dock inte att få på grund av skillnader i praxis, lagstiftning osv. Den nordiska statistiken presenteras i publikationen *Correctional Statistics of Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden* (Norge är publikationsansvarig).

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Sam användning med statistiken över lagförda personer försvåras av att denna när det gäller personer dömda i domstol endast redovisar fällande domar i första instans (tingsrätt). Detta innebär att en person som dömts av tingsrätten, men frikänts i högre instans redovisas som dömd i lagföringsstatistiken.

Kriminalvårdsstatistiken omfattar däremot enbart laga kraft vunna domar. För jämförelser med övrig kriminalstatistik som anmälda brott, handlagda brott och mistänkta personer, se produktbeskrivningen över lagförda brott.

Kriminalvårdsstatistiken innefattar dessutom utländska domar som avtjänas i Sverige, vilket skapar ytterligare svårigheter för jämförelser.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras årligen i årsboken *Kriminalstatistik* samt som tabeller på Brå:s webbplats.

Tabeller samt årsboken *Kriminalstatistik* kan kostnadsfritt laddas ned på Brå:s webbplats eller beställas från Brå.

5.2 Presentation

Kriminalstatistisk årsbok innehåller en kortare beskrivning av statistiken och ett

90-tal tabeller. Knappt 20 tabeller rör kriminalvårdsstatistiken. Publikationen omfattar cirka 300 sidor.

5.3 Dokumentation

Dokumentation för kriminalvårdsstatistiken finns bland annat i Kriminalvårdens och Brås informationsutbytesöverenskommelse avseende kriminalvårdsstatistiken.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Grundmaterialet som Brå använder för kriminalvårdsstatistiken utgörs av aggregerade uppgifter från Kriminalvården. Material som ligger till grund för tabellerna finns alltså lagrat i Kriminalvårdsregistret (KVR) samt kriminalvårdens övriga klientadministrativa system.

5.5 Upplysningstjänster

För allmän upplysning om kriminalstatistiken:

Brå, Enheten för rättsstatistik
Box 1386, 111 93 Stockholm,
Telefon: 08-527 58 400
E-post: statistik@bra.se

För beställning/hämtning av statistiktabeller:

Brå, Enheten för rättsstatistik
Telefon: 08-527 58 400
E-post: statistik@bra.se
Brås webbplats: www.bra.se

För frågor om kriminalvårdsstatistikens innehåll och uppbyggnad:

Katja Hatschek
Telefon: 08-527 58 421
E-post: fornamn.efternamn@bra.se

För frågor gällande framställning av specialstatistik över kriminalvården eller uttag ur Kriminalvårdsregistret:

Statistisk support (Kriminalvården)
Telefon: 011 – 496 30 16
E-post: statistisk.support@kriminalvarden.se

För frågor om publikationer och Brås verksamhet:

Brå, Kommunikationsenheten
Box 1386, 111 93 Stockholm,
Telefon: 08-527 58 400
E-post: info@bra.se